

UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

ANTISEMITISM OCH ISLAMOFOBI

Välkommen till

**ett tvådagarsseminarium om att
identifiera och bemöta fördomar**

14 – 15 MARS 2012

PLATS

Kungsholmen konferens och matsal
Fleminggatan 18
Stockholm

Arrangörer:

**Svenska kommittén mot antisemitism
i samverkan med
Stockholms stad, Utbildningsförvaltningen, Skolstöd**

SEMINARIET GENOMFÖRS MED STÖD FRÅN UNGDOMSSTYRELSEN

Antisemitism och islamofobi

Ett seminarium om att identifiera och bemöta fördomar

Antisemitism och islamofobi utgör växande problem i dagens Europa. Misstänksamhet och hat propageras av extrema individer och rörelser. Med Internet som verktyg når deras budskap snabbt och effektivt en stor publik. Men fördomar sprids även via tidningar, tv och populärkultur, de fortplantas genom samtal vid köksbordet, på arbetsplatser och skolgårdar.

Denna utveckling har lämnat avtryck också i Sverige. Den kan avläsas i politiska framgångar för xenofoba och antimuslimska partier, i statistiken över hatbrott med antisemitiska och islamofoba motiv och i förekomsten av stereotypa bilder i medier och debatt.

Samtidigt som både antisemitism och islamofobi utgör faktiska problem i det svenska samhället förekommer ibland i debatter om t ex Mellanösternkonflikten, terrorism, integration eller yttrande- och religionsfrihet ett oprecist eller politiserat bruk av dessa begrepp. En viktig fråga rör således även gränsdragningen mellan fördomar och legitim politisk kritik.

Seminarier syftar till att utifrån aktuell forskning ge deltagarna grundläggande kunskaper om:

- antisemitismens och islamofobins orsaker och samtida uttryck
- antisemitiska och antimuslimska politiska rörelser i dag
- den så kallade "historierevisionismen" (förnekandet av Förintelsen)
- hatbrottens utveckling
- pedagogiska metoder i arbetet mot fördomar

Program 14 mars

- 09.00 – 09.30 **Inledning**
- 09.30 – 10.45 **Fördomar, kategorisering, rasism - och lärdomar från Klippan**
Anders Wigerfelt, historiker, docent Internationell migration och etniska relationer (IMER), Malmö högskola
- 10.45 – 11.15 *Kaffepaus*
- 11.15 – 12.15 **Vad är antisemitism?** *Henrik Bachner, idéhistoriker*
- 12.15 – 13.15 *Lunch*
- 13.15 – 14.00 **Politisk kritik eller antisemitism – var går gränsen?** *Henrik Bachner, idéhistoriker*
- 14.00 – 15.15 **Förnekandet av Förintelsen**
Stéphane Bruchfeld, idéhistoriker, Hugo Valentin-centrum, Uppsala universitet
- 15.15 – 15.45 *kaffepaus*
- 15.45 – 17.00 **Hatbrottens utveckling** *Helene Löow, historiker, Uppsala universitet*

Program 15 mars

- 09.00 – 10.15 **Från självförhärligande till fobi: Islam i det offentliga rummet**
Jonas Otterbeck, docent, lektor i islamologi, Lunds universitet
- 10.15 – 10.45 *Kaffepaus*
- 10.45 – 11.45 **Från självförhärligande till fobi: Islam i det offentliga rummet**
Jonas Otterbeck
- 11.45 – 13.00 *Lunch*
- 13.00 – 14.45 **Europas två extremhögrar**
Rasmus Fleischer, historiker
- 14.45 – 15.15 *Kaffepaus*
- 15.15 – 16.45 **Islamofobi och antisemitism ur ett didaktiskt perspektiv.**
Praktiska undervisningsexempel
Per Höjeberg, fil.lic. i historia och historiedidaktik, gymnasielärare i Stockholm

FÖRELÄSARE

Henrik Bachner

är fil.dr. i idéhistoria med inriktning på antisemitism. Han har bland annat publicerat *Återkomsten. Antisemitism i Sverige efter 1945* (1999, pocket 2004, som E-bok 2010) och *"Judefrågan". Debatt om antisemitism i 1930-talets Sverige* (2009).

Stéphane Bruchfeld

är idéhistoriker vid Hugo Valentin-centrum, Uppsala universitet. Han har bland annat publicerat skriften *Förnekandet av Förintelsen* (1996) och är medförfattare till boken *... om detta må ni berätta ...* (1998, 2009).

Rasmus Fleischer

är doktorand på historiska institutionen vid Lunds universitet inom nationella forskarskolan i historia, med placering på Samtidshistoriska institutet vid Södertörns högskola.

Per Höjeberg

är fil.lic i historia och historiedidaktik och gymnasielärare i Stockholm. Han är också styrelseledamot i Svenska kommittén mot antisemitism.

Heléne Lööw

är fil.dr. i historia och en av landets främsta kännare av den svenska nazismen. Hon har forskat kring nationalsocialism, rasism, antisemitism och andra former av intolerans i över 20 år och har skrivit tre böcker i ämnet, däribland *Nazismen i Sverige 1980 – 1999*.

Jonas Otterbeck

är docent i islamologi vid Lunds universitet. Han har forskat om både muslimska och icke-muslimska representationer av islam i Sverige och publicerat flera studier om detta bland annat böckerna *Samtidislam*, *Islam på svenska* och *Islamofobi* (den senare en rapport tillsammans med Pieter Bevelander).

Anders Wigerfelt

är fil.dr. i historia, docent i IMER och chef för Centrum för tillämpad arbetslivsforskning vid Malmö högskola. Han har bl. a. publicerat *Rasismens yttringar: Exemplet Klippan* (med Berit Wigerfelt, 2001, som E-bok 2009). Anders Wigerfelt leder projektet "Hatbrott - en utmaning för demokratin. En flervetenskaplig studie om hatbrott i Skåne med fokus på orsaker, konsekvenser och stödinsatser".

Skolstöd är en enhet inom avdelningen för uppdrag kring lärande och elevhälsa, på utbildningsförvaltningen i Stockholms stad. Skolstöds uppdrag är att bistå skolors arbete med att erbjuda elever i behov av särskilt stöd, delaktighet och likvärdiga möjligheter att nå skolans mål samt för övrigt bistå skolors arbete för elevers lärande och sociala utveckling.

Svenska kommittén mot antisemitism, SKMA, är en religiöst och politiskt obunden organisation vars syfte är att motverka och sprida kunskap om antisemitism. Verksamheten startade 1983 och finansieras helt med frivilliga bidrag. SKMA bevakar kontinuerligt samhällsdebatt och massmedier. Organisationen arbetar även med att motverka antisemitism och andra fördomar genom utbildning och förser lärare, skolelever, medier, politiska organisationer och andra intresserade med information och material. SKMA förmedlar föreläsare samt ger råd vid studieresor till Förintelsens platser.

För information besök gärna vår hemsida www.skma.se